

ЗАЛЕЖНІСТЬ УРОЖАЙНОСТІ ЗЕРНА ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ВІД СОРТУ

Климишена Р.І., кандидат с.-г. наук, асистент
кафедри рослинництва, селекції та насінництва
e-mail: rita24@i.ua

Подільський державний аграрно-технічний університет

У сучасному землеробстві значна увага надається сортовому генотипу, який є самостійним фактором підвищення і стабільності урожаю. Урожайність сортів являється одним із найважливіших показників. У зв'язку з тим, що попит на пивоварний ячмінь постійно зростає, як і однозначно збільшуються витрати на вирощування, оцінка урожайності сортів є актуальним питанням.

В результаті проведених досліджень встановлено, що рівень урожайності зерна ячменю озимого залежить від сортового генотипу, що оцінювався на різних фонах мінерального живлення. На контролі в середньому за три роки цей показник у сортів ячменю складав 4,27–4,67 т/га, на варіантах $N_{30}P_{30}K_{30}$ та $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 5,35–5,74 та 6,19–6,56 т/га, відповідно. Істотно найвищою урожайність була у сортів Маскара та Вінтмальт на всіх фонах живлення. Наприклад, на варіанті без внесення мінеральних добрив урожайність становила – 4,67; 4,62 т/га, на $N_{30}P_{30}K_{30}$ – 5,74; 5,68 т/га та на $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 6,56; 6,51 т/га. Сорти Саламандра, Граціоза, Нустік та Луран характеризувались істотно нижчим рівнем урожайності на $N_0P_0K_0$ – 4,32; 4,30; 4,28; 4,27 т/га, на $N_{30}P_{30}K_{30}$ – 5,40; 5,42; 5,35; 5,39 т/га, на $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 6,23; 6,19; 6,21; 6,23 т/га, відповідно. Така закономірність підтверджувалась щорічно. Наприклад, у перший рік досліджень сорти Маскара та Вінтмальт характеризувались істотно найбільшою урожайністю на варіантах: $N_0P_0K_0$ – 4,85; 4,82 т/га, $N_{30}P_{30}K_{30}$ – 5,95; 5,85 т/га та $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 6,75; 6,70 т/га. Вони показали однаковий рівень урожайності, різниця між ними не перевищувала $HP_{0,05}$ – 0,28; 0,20; 0,25. Істотно нижчою вона була у сортів Саламандра, Граціоза, Нустік і Луран порівняно з сортами Маскара та Вінтмальт, різниця між ними на контролі становила 0,30–0,40 т/га при $HP_{0,05}$ – 0,28, на варіанті $N_{30}P_{30}K_{30}$ – 0,21–0,40 т/га при $HP_{0,05}$ – 0,20, на варіанті $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 0,26–0,38 т/га при $HP_{0,05}$ – 0,25. На другий рік максимальну урожайність також сформували сорти Маскара та Вінтмальт на усіх варіантах досліді: контроль – 4,70; 4,63 т/га, $N_{30}P_{30}K_{30}$ – 5,75; 5,70 т/га, $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 6,54; 6,47. Істотно поступалися їм сорти Саламандра, Граціоза, Нустік та Луран. На контрольному варіанті урожайність зерна сортів знизилась на 0,30–0,43 т/га ($HP_{0,05}$ – 0,29), на $N_{30}P_{30}K_{30}$ – 0,35–0,45 ($HP_{0,05}$ – 0,33), $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 0,23–0,35 т/га ($HP_{0,05}$ – 0,22). У третій рік досліджень аналогічна закономірність урожайності зерна сортів також підтвердилась.

Отже, найвища урожайність зерна встановлена у сортів дворядного ячменю озимого Маскара та Вінтмальт на всіх варіантах досліді: $N_0P_0K_0$ – 4,67; 4,62 т/га, $N_{30}P_{30}K_{30}$ – 5,74; 5,68 та $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 6,56; 6,51 т/га, відповідно.